

Pentru imbunatatirea mediului de cercetare in sistemul institutelor nationale de cercetare dezvoltare (INCD)

*Dr. Marius Echim
Institutul de Stiinte Spatiale Bucuresti*

Cariere si viata tinerilor cercetatori din reseaua institutelor nationale de cercetare dezvoltare sunt deteriorate de factorii pe care ii voi mentiona mai jos:

- Salariile necompetitive;
- Plata neritmica, cuasi-aleator, a acestor salarii
- Subfinantarea activitatii de cercetare,
- Sistemul de audit/evaluare a proiectelor.
- Management institutional defectuos. Participare redusa la luarea deciziilor

Problemele de mai sus sunt de fapt comune tuturor generatiilor de cercetatori din INCD.

Pot tinerii sa-si asume initiative pentru rezolvarea lor ? Sunt reprezentativi?

Argumente in favoarea unui raspuns afirmativ:

1. Dinamica tinerilor cercetatori in comunitatea stiintifica internationala. In ultimii ani tinerii din invatamantul superior si cercetare au avut posibilitatea sa activeze temporar in universitati si institute de cercetare din strainatate cunoscind in mod direct organizarea si cerintele de performanta ale acestora.
2. Participare directa si responsabila la proiecte de cercetare in strainatate. In cadrul programelor de masterat, doctorat sau post-doctorat desfasurate in strainatate, tinerii romani au fost obligati sa invete care este "bucataria" interna a proiectelor de cercetare in sistemul occidental. Este evidenta dorinta de a aplica aceste principii si in Romania.
3. Adaptabilitatea la cerintele "pietei" stiintifice. Tinerii care mai activeaza in INCD din Romania pot intelege rapid tendintele din stiinta moderna. Au posibilitatea de a fi promotorii unor directii noi de cercetare.

Sunt tinerii din INCD reprezentati in foruri decizionale, structuri consultative, etc. ?

- Tinerii cercetatori din INCD nu fac parte din Consilii Stiintifice, din Consilii de Administratie ale INCD., Consilii Consultative cu putere decizionala la nivel de minister
- Chiar si responsabilitatea privind autogestiunea proiectelor pe care o primesc prin lege in calitate de directori de proiect este limitata si alterata de managementul defectuos al INCD.
- Sindicatul cercetatorilor afiliat la CNLRS este un fals reprezentant al tinerilor cercetatori pentru ca este complet decuplat de problemele reale ale tinerilor cercetatori (ale cercetatorilor in general as spune)

- O reprezentare (virtuala) asigura partial As Astra. Ar putea deveni Ad Astra un sindicat sau un reprezentant al tinerilor cercetatori in dialogul cu Ministerul si/sau ordonatorii de credite ?

Dupa parerea mea **prioritatea de ordin zero in sistemul ICND este rezolvarea problemei platii salariilor: asigurarea lor ritmica, decenta si pe masura pregatirii profesionale.**

In acest sens am incercat sa definim un plan de actiuni concrete care sa imbunatateasca ADMINISTRAREA fondurilor deja alocate INCD. Propunerile noastre sunt:

1. Rectificarea bugetului alocat cercetarii in anul 2005 in conformitate cu angajamentele asumate in cadrul procesului de negociere a aderarii Romaniei la Uniunea Europeana.
2. Cresterea de urgenta a cuantumului **avansului** alocat proiectelor de cercetare din PNCDI, inclusiv pentru cele in derulare.
3. Respectarea in toate institutetele din reseaua INCD a legislatiei privind salarizarea personalului de cercetare care participa la PNCDI si aplicarea neintirziata a legii 327/2003. Acordarea sporurilor pentru titlul de doctor si conducere de doctorat.
4. Transformare Programului Nucleu intr-un program de finantare directa care sa asigure finantarea institutionala dupa model european si sa sustina INCD din punct de vedere logistic si al cheltuielilor de regie.
5. Introducerea in pachetele de informatii ale programelor din cadrul PNCDI a masurilor care sa garanteze ca decizia in administrarea proiectelor apartine in primul rind directorilor de proiecte iar administrarea acestora se face in mod transparent, inclusiv prin deschidere de subconturi bancare.